

Suhotra Swami

Seminář Podstata a Stín (část 3) - *Pratyakša,*

Májápur 1997

Musím se omluvit za přeložení semináře, běžně máme lekci na volném prostranství, pouze u mostu, v rohu gurukuly, ale počasí nebylo možno předpovědět; proto jsme lekci přesunuli sem, zde to bude bezpečnější. Doufám, že zítra se budeme moci vrátit zpět. Přichází více a více oddaných, měli bychom si být více vědomi, jak je tento pokoj malý a také nových příchozích. Zřejmě jste se všichni zúčastnili minulého semináře nazvaného „Podstata a stín“, což není, jak jsem řekl včera, pouze titulem knihy, kterou jsem napsal, ale ve skutečnosti je to výraz, který používal Jeho Božská Milost A. C. Bhaktivedanta Swami Prabhupáda, a to v jeho úvodu k „Bhagavad-gítě, taková, jaká je“ a na dalších místech této knihy. Tedy; jak jsem řekl včera; dnes začneme s poohlédnutím se na specifické problémy filozofie. Ačkoliv materiální svět představil lidstvu během tisíců let mnoho velkých myslitelů, mnoho velkých filosofů, stále existují velmi základní fundamentální filosofické problémy poznání, které nikdy nezmizí. Generaci za generací zůstávají v lidském myšlení; a všechno, co se děje, je, že každá generace lidských bytostí, intelektuální třída, se pokouší přijít s nějakým novým vysvětlením, s nějakým novým způsobem, jak se s těmito problémy potýkat. A někdy si myslí, že teď mají tu správnou odpověď. Potom přijde nějaký jiný spekulant a řekne: „Ne, to není ta správná odpověď.“ A podá nějaký důkaz, kterým každého nutí vrátit se zpátky a pochybovat. A to již trvá velmi, velmi dlouho. Možná si myslíte, že když toto vysvětluji, mluvím o nějakých velmi abstraktních problémech. Ne, to jsou ty nejzákladnější, velmi bezprostřední problémy.

Dnes budeme mluvit o *pratyakše*. *Pratyakša* znamená vnímání, smyslové vnímání. Všichni z nás, co zde sedíme pohromadě, máme lidská těla, Prabhupáda řekl: „Tělo znamená smysly.“; vy se tedy díváte na mě, já se dívám na vás, vlastně bereme oko jako hlavní smysl. Ale to jenom z důvodu našeho západního podmínění. V ostatních kulturách, mezi nimiž tou nejpřednější je védská kultura, je ucho tím nejdůležitějším smyslem. Ale v našem západním světě říkáme: „Vidět znamená věřit.“ Mnoho lidí se pokouší tomu zůstat věrni, tomu konceptu poznání, že věcem můžete věřit pouze v tom případě, jestliže je můžete vidět svými vlastníma očima. Ne, že vám o tom někdo řekne. Ta osoba vás může podvádět, může být v nevědomosti či cokoliv jiného, nemůžete jí věřit do té doby, dokud to nevidíte. To je ta idea. Ale to není moc dobrá idea. S tím

nemůžete dojít daleko. A to je problém, který máme s *pratyakšou*, se smyslovým vnímáním. Tato úroveň poznání je úroveň poznání zvířat. Je to ten nejprimitivnější způsob poznání. A lidé, lidské bytosti, které mají v životě zvířecí tendence, jsou připoutáni ke smyslům a smyslovým objektům. Oni si skutečně myslí, že tím pravým významem jejich života je užívat si smyslového uspokojení. Vlastně můžete vidět, že ti, kteří se přímo topí v uspokojování smyslů, jsou více připoutáni k *pratyakše* jako k procesu poznání, jsou více připoutáni k informacím, které získávají z vlastních smyslů, jako kdyby to byly skutečný standard reality.

Tento druh lidí, ti by upřednostňovali jako standard reality ... použijí jeden výraz ze západní filosofie, naivní realismus. Všichni ví, co znamená „naivní“? Ne? Naivní znamená jednoduchý, prostoduchý, jako např. dítě je naivní. Dítěti můžete říci ... Prabhupáda dával tento příklad: jakékoliv malé dítě, když mu dáte do ruky šek na sto dolarů, drží to a hraje si s tím, ale když vezmete malou sladkost, který nestojí ani 1 cent, můžete velmi jednoduše říci: „Můj drahoušku, ty mi dáš tenhle zelený papírek a já ti dám tohle cukrátko, ano?“ A co udělá? „Jéé! Tak dobře, ano, ano.“ Protože co může dělat s tímhle papírem? Tedy, tohle znamená naivní. Potom naivní realismus znamená věřit, že věci jsou takové, jaké je vidíme, slyšíme, cítíme (hmatem či čichem). To je to, co je; to je realita. Ale to je velmi naivní a daleko to nevede. Ve skutečnosti to není ani trochu rozumné, není nikdo na tomto světě, snad kromě ústavů pro mentálně postižené, ti žijí v těchto hodnotách „naivního realismu“, kdo si myslí, že věci jsou pouze takové, jak je vidíme.

Vše, co vnímáme našimi smysly, je známo jako „manifestované kvality přírody“ dle terminologie západní filosofie, což znamená, že vše, co vidíte všude kolem, vidíte barvy, tady vidíte mnoho odstínů hnědé, trochu žluté, černé, pak se můžeme podívat ven, vidíme modrou oblohu, zelené listy atd., to je manifestovaná kvalita přírody – barvy. A potom existují zvuky, které přicházejí do našich uší. Slyšíme ptáky pípat, tamhle křičí nějaké děti, někde hrají na buben. To je zvuk, další manifestovaná kvalita. Tyto manifestované kvality přicházejí do našich smyslů. Ale každý, kdo má mozek v hlavě, rozumí, že existuje něco více než tyto manifestované kvality. A toto je znovu dle terminologie západní filosofie nazýváno „okultními kvalitami přírody“. Okultní znamená to, co je ve svém základě záhadné, to, co není postřehnutelné našimi smysly. Uvedu jeden příklad, jeden velmi současný příklad, protože včera a dnes přšelo a s deštěm zejména zde v Mayapuru, v tomto období, tu jsou často bouřky. Nevím, jestli tu už byly, ale v každém případě by měly velmi brzo přijít. Jsou velmi náhlé, znenadání se zamračí, velmi rychle, během pár minut, velmi silně fouká, vítr je někdy tak silný, že strhne tyhle bambusové domy, přijde intenzivní déšť a hodně blesků. Velmi jasné záblesky a hlasitá bouře a po půl hodině je vše pryč, ptáci zpívají. V tomto ročním období můžete vidět tyhle bouřky. Ty záblesky na obloze, ten blesk, který vidíme na obloze, to je manifestovaná kvalita přírody. Ale co je to ve skutečnosti? Rozumíte? Jakmile uvidíte blesk, každý, i malé dítě s velmi

málo znatelnou inteligencí se zeptá: „Co to je? Co to dělá? Proč se to tak náhle objevilo na obloze?“ V našem západním pochopení, za tímto zábleskem světla, jenž je manifestovanou kvalitou, je to, čemu se říká okultní kvalita, elektromagnetismus. Velké slovo. Vlastně ani nevíme ..., vlastně nikdo neví, co to slovo znamená, protože elektromagnetismus je ve skutečnosti teorií. Je to teorie, jež byla vymyšlena Maxem Walsonem, anglickým vědcem, Carlem Daviesem, vědcem minulého století. Oni přišli s jistou teorií, jež vypadala jako fungující. Vypadala jako vysvětlení, alespoň velmi mechanickým způsobem. Můžete stavět stroje založené na této teorii elektromagnetismu; to je jejich potvrzení, že blesk je elektromagnetickou energií. Samozřejmě ve Védách, blesk je *vadžra*, to je zbraň Indry. Nevidíte nic, jakýkoliv objekt, který můžete nazývat elektromagnetismus, je to pouze idea. A podobně, když řekneme, že blesk je podle Véd zbraní Indry, někdo může říci: „A kde je ten Indra...?“ Dokažte, že existuje taková osobnost, které se říká Indra; ale stejným problémem je dokázat, že skutečně existuje věc jako je elektromagnetismus. To je okultní. Je to okultní kvalita přírody. I ve filosofii to je akceptováno. Existují manifestované kvality; ty, které můžeme vidět našimi smysly a za nimi jsou okultní kvality, jež jsou záhadné příčiny, záhadné původy tohoto manifestovaného fenoménu.

Tedy, je přirozeností lidské bytosti, je přirozeností této lidské inteligence dostat se za tyto manifestované kvality do světa okultního. Zvířata, ta to nedělají. Zvířata, jak Prabhupáda mnohokrát řekl, se jednoduše zajímají o jezení, spaní, rozmnožování a bránění se. Co to znamená? Všechny tyto věci jsou dostupné smyslům. Zvířata jsou tedy spokojena ve světě manifestovaných kvalit. Jsou spokojena; pták je spokojen se svým stromem. Pták na něm nesedí a nezeptá se: „Odkud je ten strom? Proč ten strom vypadá právě takhle?“ To je ve skutečnosti problém filosofie, protože když se podíváme nazpět k dávnému Řecku, oni uvažovali: „Proč všechny stromy vypadají jako stromy?“ Existuje tolik různých druhů stromů, ale všechny obecně mají kmen, větve a listy, byl to tedy velký problém. Tolik různých druhů stromů, ale všechny vypadají jako stromy. Proč tomu tak je? (smích) Nikdy se nesetkáte s ptákem sedícím na větvi, který by takto uvažoval. Pták je zaměstnaný hledáním ovoce, hmyzu, to je jeho domov, kde on žije a užívá si smyslů. Tedy, je přirozeností lidské inteligence prorazit za to, co vidíme, slyšíme, cítíme a ochutnáváme, do záhadných příčin za nimi.

V naší západní kultuře, která je, jak jsem řekl, velmi smyslná, velmi inklinující k smyslovému požitku, je zajímavé, že se snaží přesáhnout smyslové vnímání experimentální vědou. Nyní ale okamžitě vyvstává zajímavý rozpor, protože slovo experiment pochází z latinského slova „*experimentia*“, které znamená zkušenost, což znamená smyslová zkušenost. Jestliže zde postupujete logicky, oni se snaží dostat za zkušenost smyslů zkušeností smyslů. A to je velký problém. A to je idea těchto experimentů; zahrávají si s materiální přírodou, slučují ji, rozdělují, bombardují různými částicemi, míchají různé sloučeniny apod., a tímto

způsobem se snaží poznat, co se stane. Získáte nové efekty a pochopíte, co je za smyslovým poznáním. Tento druh experimentu je nazýván „experimentum luciferum“. Všechny tyto věci jsem osvětlil v první části této knihy; „experimentum luciferum“, velmi zajímavé slovo. Kolik z vás již slyšelo slovo Lucifer? (smích) Ano, je to jedno ze jmen Satana. (smích) Ale „lucifer“ také znamená světlo. Lucifer či Satan je vlastně v dávné západní mytologii považován za večerní hvězdu Venuši. Minulou noc jsme Venuši viděli v této části oblohy, byla velmi jasná obloha; vychází, když Slunce zapadá. Proto byla spojována s polobohem nazývaným Lucifer. Říká se, že spadl dolů a stal se princem temnoty atd. Tedy „experimentum luciferum“ znamená experiment světla. Moderní věda je proto koncernem, který se snaží napodobovat mystérium (záhadnost) přírody, okultno za přírodou, pomocí experimentů, experimentů světla. A tyto experimenty jsou luciferské i v tom druhém významu. (smích) To je velice dobrý termín, jsou démonské.

Jako jsem poukázal v druhé kapitole na jeden pravdivý příběh, velmi vyjevující příběh o našich přátelích vědcích... Šríla Prabhupáda pronesl mnoho komplimentů na adresu vědců, jako např.: „Vědci, vy darebáci, kopnu vás do obličeje ...“ Někteří lidé, když toto slyší, si myslí: „Ale! To je příliš! Proč se Prabhupáda někdy tak rozhněval na vědce? Vždyť oni se jen snaží najít pravdu, snaží se zlepšit náš život.“ Existuje pravdivý příběh o prvním pokusu s atomovou bombou. Atomová bomba, ta která byla poprvé experimentálně detonována v létě roku 1945 na jedné poušti v Novém Mexiku. Velcí vědci, kteří se na tomto experimentu podíleli, jako např. Robert Oppenheimer, Enrico Fermi, Teller a další velcí vědci, udělali vysokou věž a na vrchol dali atomovou bombu. V pět nebo šest hodin, právě před východem slunce, měla bomba poprvé vybuchnout. Byla to zcela první atomová bomba, oni tedy neměli ani ponětí, co se stane. A zmáčkli knoflík. Nebyli si jistí, zda bomba vybuchne či ne. Další věc, kterou si nebyli jistí, byla síla exploze, její efekt. Před tím, než zmáčkli knoflík, začal Enrico Fermi přijímat sázky od ostatních. „Co si myslíte, že se stane?“ Někdo říkal: „Exploze bude možná rovna výbuchu stovek tun TNT.“ Někdo jiný zase, že tisíců tun, a někdo jiný, že exploze bude mít takovou energii, že zapálí kyslík v zemské atmosféře, což zapříčiní obrovský oheň. Někdo dokonce říkal, že ten oheň bude tak obrovský, že spálí celé Nové Mexiko, čímž řekl, že to zabije také je. Někteří dokonce říkali, že ten oheň se může natolik vymanit z kontroly, že spálí atmosféru celé planety. Velice vážně přednášeli tyto své sázky. A potom řekli: „Dobrá, zmáčkněme ten knoflík.“ (smích) To jsou naši přátelé, vědci. Je to pravdivý příběh. A tímto způsobem se pokoušejí odhalit záhady přírody, luciferskými experimenty, démonskými experimenty světla.

Ale teď je vhodné něčemu se z toho poučit, co je pro nás z toho užitečné. Protože tu je vědecká věda, která se zakládá na podobném principu. Ano, to co vnímáme našimi smysly je pouze vnější. To je v sanskrtu nazýváno *bahya pratyakša*, vnímání vnějších věcí. Ale je zde

antara, vnitřní realita. A jak toho dosáhnout? Podle jazyka Šrímad Bhágavatamu je tuto vnitřní realitu či hlubokou realitu možno odkrýt pomocí *adhyátma-dípa*. Toto je z 11. zpěvu Šrímad Bhágavatamu. *Adhyátma* znamená já, duše či duchovní poznání a *dípa* znamená světlo. Tedy, stejně jako vědci se snaží odkrýt pravdu pomocí světla experimentu, tak védští vědci odkrývají pravdu světlem transcendentálního poznání. Obě strany souhlasí, že co vnímáme právě nyní, není pravdou. To není realita, existuje něco více. A toto je, jak Prabhupáda často říkal, minimální požadavek, abychom byli považováni za lidské bytosti. Můžete mít tělo o dvou rukách, dvou nohách a jedné hlavě, ale jestliže nemáme zájem jít za smyslové vnímání, potom jsme ve skutečnosti tím, co je nazýváno *dvípádapašu*, dvounohé zvíře.

To je zapotřebí, měli bychom jít dále za tento obal smyslového vnímání. Ale otázkou je, jak to udělat. Existují dva procesy: materialistický, takzvaně vědecký proces, a védský proces. Nyní trochu budeme diskutovat o védském vysvětlení smyslového vnímání a jeho původu. To je opět *adhyátma-dípa*; Pán Kršna v Bhagavad-gítě říká: *adhyátma-vidyá vidyánám* – „Já jsem věda, Já jsem transcendentální poznání, není to nic jiného, než Mé vlastní Já.“ V jinými slovy říká, že je lidskou přirozeností hledat poznání. Ale měli bychom hledat takové poznání, které nás přivede k vědomí Kršny, to je skutečné poznání. A tímto poznáním je, jak Šríla Prabhupáda říká: „Odpovědi na všechny otázky jsou v mých knihách.“, tedy všechny problémy filosofie, vědy atd. jsou zodpovězeny v jednom díle, v transcendentální vědě o duši a Nadduši, Nejvyšší duši, Kršnovi. A tato věda *adhyátma-vidyá* je vyjevena v krátké podobě, slovníkové podobě v Bhagavad-gítě a v plné encyklopedické podobě ve Šrímad-Bhágavatamu.

Zde se učíme, že jsme všichni duše, každý z nás, a že symptomem duše je vědomí. Tedy naše vnímání je možné samozřejmě pouze vědomím. Ale problémem je, že naše vědomí se dostalo do kontaktu s hmotou, to je ten problém. A nyní, naše přirozené čisté vnímání je zakryto. Čím? Je zakryto třemi kvalitami hmotné přírody, *tri-guna*. Proto tu je dobro, vášeň a nevědomost. Teď je velmi důležité porozumět, že tato *pratyakša* neboli smyslové vnímání je ovládána dle Šrímad Bhágavatamu kvalitou nevědomosti. Smysly – oči, uši, chuť (jazyk), čich, cit a také objekty – podoba, zvuk, chuť a všechny další objekty našeho smyslového vnímání jsou všechny výtvořem *tamo-guny*, kvality nevědomosti. Kolik z vás to vědělo? Opravdu nemnoho. Teď to víte a to je velmi důležité. Proč je to důležité? Potom můžete porozumět naší pozici zde. Jaká je naše pozice, jestliže přijímáme smyslové vnímání za realitu? Je to pozice hlupáků. Je to pozice v nevědomosti! Proto musíme být skeptičtí k tomu, co vnímáme v tomto světě v tomto těle. Protože je všechno produktem nevědomosti. Nemůžeme to přijmout tak jak to je. *Pratyakša* je produktem nevědomosti, je ovládána kvalitou nevědomosti.

Potom smysly samotné, aktivní smysly samy o sobě jsou produktem

kvality vášně. A nad nimi je mysl v kvalitě dobra. A každý z nich je kontrolován polobohy. Tedy zase, když toto řeknete moderně vzdělanému člověku, bude si myslet: „To zní velice divně. To zní velice okultně. V očích jsou polobozi, polobozi, kteří kontrolují mé smysly, mysl je také kontrolována polobohem, potom tu jsou ty kvality a já jsem ta duše umístěná ... to zní velice okultně.“ Ale je faktem, že i lidé ze západu připouštějí, že za vnímáním manifestovaného je nějaká okultní realita. Problémem ale je, že si nejsou jisti tím, co to je. Ale spekulují a snaží se to najít pomocí experimentů. Nyní tedy je všechno, co vnímáme, produktem tří kvalit hmotné přírody, a to zejména kvality nevědomosti, která ovládá *pratyakšu*; ale znamená to, že nic není skutečné? Znamená to, že to je nesmysl? Znamená to, že to je absolutně nepoužitelné? Ano, existují jistí filosofové, kteří takhle uvažují. Buddhisté v Indii a máyavadští filosofové, to je jejich představa. Tento svět, tato hmotná existence je jednoduše *máya*, a *máya* znamená halucinace bez jakéhokoliv základu. Naším tématem je „Podstata a stín“. A jejich představou je, že tento svět je stínem, ale stínem bez jakékoliv podstaty. Představte si třeba, že se procházíte v podvečer se světly; pak můžete vidět svůj stín. Vaše tělo vrhá stín. Jdete a vidíte na zemi svůj stín jdoucí vašim směrem, ale nevidíte své tělo. (smích) To by byla velmi výstražná zkušenost. To byste se asi divili: „Asi ztrácím vědomí, nebo si se mnou zahrává nějaký duch.“ A toto je ve skutečnosti chápání tohoto světa dle *máyavadínů* a buddhistů. Je to pouze stín bez jakékoliv podstaty. Jinými slovy, máte kopii, jako xerox kopii, ale bez jakéhokoliv originálu. Máte kopii bez originálu. To nedává žádný smysl. Tyto druhy neosobních vysvětlení reality v konečném smyslu nedávají žádný smysl, nefungují.

Ale v naší *vaišnavské* védské filosofii není vnímání pojímáno jako kompletně bezsmyslná iluze, že to nemá žádný význam. Jsou produkovány kvalitami přírody a tyto kvality mají svůj původ ve vnímání Boha, Kršny. A toto najdete vysvětlené ve Šrímad Bhágavatamu (ve 3. zpěvu), ale i v mnoha jiných částech knih Šnly Prabhupády najdete výraz *sa-aikšata*, což znamená: protože Pán pohlédl na hmotnou energii, proto vše existuje. Proto všechno začíná Jeho vnímáním a proto existuje standart i této materiální reality. A proto ve vaišnavské filosofii říkáme, že ačkoliv tento svět je dočasný, můžeme tedy říci, že je *máyou*, není nereálný. Existuje standard reality i v tomto materiálním světě. A tento standard je vnímání Kršny, jak to právě Kršna vidí. V této knize jsou uvedeny citáty k vysvětlení tohoto bodu. Následující je ze Šrímad Bhágavatamu, 4. zpěvu, kapitoly 29, verš 69 (překlad): „Vědomí Kršny znamená neustále se sdružovat s Nejvyšší Osobností Božství v takovém stavu myslí, že oddaný je schopen pozorovat vesmírný projev stejným způsobem jako Nejvyšší Osobnost Božství.“ To je velmi, velmi důležité. Šríla Prabhupáda říkal, že toto je vědomí Kršny. Vědomí Kršny znamená vidět tento svět tak, jak ho vidí Kršna. Pak si můžeme myslet: „Možná, že bych se měl stát tak všemocný a vševědoucí jako Kršna?“

Ano, jisté jívy toho skutečně dosáhly, jako například Pán Brahmá.

Brahmá vidí tento svět stejným způsobem, jako ho vidí Kršna, protože je služebníkem Pána Kršny, který předává Védy. Védy znamenají poznání, poznání pocházející od Kršny a Brahmá je původní guru tohoto materiálního světa. A jeho odříkáním, které trvalo po celou dobu jeho dne, což je 4 300 000 000 let, ve kterém prováděl meditaci, potom dosáhl tohoto standardu vnímání. Ale nemyslím si, že někdo z nás tady v lidském těle by byl úspěšný v takovém druhu odříkání v meditaci. Tedy, co my děláme pro dosažení tohoto stupně vnímání? Pro nás je tu něco, čemu se říká *śástra-čakšuša* – vidět očima *śáster* (písem). Brahmá nám dal védské *śástry*, jenž nám byly předány Šrí Guru Paramparou, učednickou posloupností. My jsme v této Brahma-sampradáji (filosofické škole pocházející od Brahmy). Tady máme knihy Jeho Božské Milosti A. C. Bhaktivédanta Swami Prabhupády, které máme ke studiu, k zapamatování si, k citování a k realizaci. A jestliže budeme vidět svět očima knih Šríly Prabhupády, pak budeme vidět svět právě tak, jak ho vidí Kršna, a potom uvidíme realitu, i realitu tohoto vesmírného projevu. Toto je bona-fide *pratyakša*. Naše filosofie neříká, že *pratyakša* je bezcenná; je naší *pramánou*, jak jsem řekl včera, jedním z druhů důkazů. Ale skutečnou *pratyakšou* je *śástra-čakšuša*, vidět očima písem. Právě je 11:48 hod, chtěl jsem toho pojmout více, asi v tom budu muset pokračovat až zítra. Promiňte. Posledních 10 minut je otevřeno otázkám. Včera měl někdo otázky, ale požádal jsem vás, abyste je přednesli dnes.

Otázka: (špatný záznam)

Odpověď: Ano, to je duchovní vnímání. Prabhupáda to překládá jako přímé vnímání. Přímé vnímání znamená nikoliv skrze materiální smysly a mysl, ale přímé vnímání duše. Jak jsem řekl, vědomí je symptomem duše, a jestliže je vědomí ve svém původní *svarūpě*, ve své původní osvobozené pozici, potom tu je duchovní tělo, nikoliv materiální tělo, potom tu je duchovní mysl, nikoliv materiální mysl.

Otázka: Jak je možné, že nacházíme rozpory i v *śabdě*?

Odpověď: Včera jsem se zmínil, že existují tři *pramány*: *pratyakša* – vnímání; *anumāna* – naše myšlení, naše logika, a konečně *śabda*, což je čistá zvuková vibrace védských písem; *guru*, *śástra*, *sádhu* – to, co je předáno *guruem* (duchovním mistrem); to, co je obsažené v *śástre* (v písmu); to, co je potvrzeno velkými autoritami, realizovanými autoritami, *sádhuy*. Někdy, ačkoliv chápeme, že toto je konečný verdikt, že naše smyslové vnímání, naše logika musí být napojena na *śástru*, někdy nám připadá, že jsou rozpory i v *śástre*. A velmi často dostávám E-mail (smích): „Tady, v této části Bhágavatamu se říká toto, a v této části to vypadá opačně.“ Ano, my všichni musíme porozumět, že ..., existuje verš v Bhágavatamu, který toto potvrzuje, že Pán Kršna Samotný je konečným řešením pro všechny rozpory. Ano, zdánlivě tam mohou být rozpory, protože Pán Kršna, Jeho moc, Jeho bohatství, Jeho osobní rozmanitost a rozmanitost, která se manifestuje v podobě Jeho energie, neomezeně překračuje naši schopnost toto pojmout, pochopit. Můžeme porozumět pouze velmi málo skrze naše smysly a mysl, a když to posuzujeme z

našich různých pohledů, pak shledáváme rozpory. Proto nám *šástra*, písmo, popisuje tuto obrovskou moc Pána, Jeho neomezené vlastnosti a Jeho energie, proto samozřejmě najdeme rozpory pro naši omezenou přirozenost. Tedy nejprve musíme pochopit, že tyto zdánlivé rozpory jsou rozřešeny v Osobnosti Božství samotné. A toto není nějaké obratné žonglování se slovy, toto není něco velmi těžce pochopitelného, to je přirozenost personalismu.

Jako například každá osoba ..., dal jsem velmi jednoduchý příklad, kterému, myslím, můžete všichni rozumět. Všichni zde jsme osoby. Všichni ví, co znamená být osoba. A přesto i osoba může být neosobní, není tomu tak? Ve skutečnosti pouze osoba může být neosobní. Neexistuje způsob, kterým by něco neosobního mohlo být osobní. I impersonalismus má svůj původ v osobě. Jestliže se s někým přete a on je s vámi nespokojen, ačkoliv se s tou osobou znáte po dlouhá léta, s někým, s kým jste neustále mluvil, neustále byli přáteli, okamžitě po výměně ostrých slov ta samá osoba už s vámi nechce mluvit, nechce se na vás dívat. Pak tu osobu potkáte, někde na rohu, chcete mu říci ahoj, ale on se dívá přímo před sebe, nevnímá vás. Pak je neosobní. To je rozpor, že ano? On je osoba, ale právě je neosobní, ale nikdo v tom nevidí problém. Všichni víte, o čem mluvím. Víte, v pohledu slov, logice založené pouze na slovech, zde může být rozpor, někdo se může zeptat: „Jak může být osoba neosobní?“ Pak to ale je osoba bez jakékoliv zkušenosti s normálním životem. Všichni víme, co to znamená, známe to z našich zkušeností a nevidíme žádný problém. Tedy, to je přirozenost všech rozporů, všechny jsou vysvětleny na osobní úrovni. Proto všechny *šástry* jsou určeny k tomu, aby nás přivedly k bodu pochopení Osobnosti Božství. A když se staneme vědomí si Kršny, Prabhupáda říkal, když uvidíte Kršnu z očí do očí, potom jsou všechny rozpory rozřešeny. Problémem je, že ještě nejsme na této úrovni realizace. Snažíme se sestavit obrázek Kršny v naší mysli, čteme písma, bereme to a tohle, někdy vidíme, že jednotlivé kousky do sebe nezapadají, ale toto je...; náš proces poznání není v konečném smyslu závislý na tomto druhu logického konstruování. Vědomí Kršny není závislé na logickém konstruování, ale v konečném smyslu závisí pouze na tom, co On říká – „Přímé vnímání duše pomocí realizace, jenž je plné radosti.“ Tedy chcete vidět Kršnu z očí do očí, pouze zpíváte Haré Kršna a pokračujte ve zpívání Haré Kršna a tak v sobě probouzíte věčnou blaženost jako duše, jenž je oddaná Kršnovi. A ta blaženost je Kršna.

Otázka: (špatný záznam)

Odpověď: Ano, to je Kršna, ale problémem je, že nemáme lásku ke Kršnovi. Ve skutečnosti co my vlastně chceme, není pouze záležitostí vidět Kršnu, je to záležitostí vstoupení do láskyplného vztahu s Kršnou. V jistém smyslu můžeme říci, že vidíme Kršnu právě teď, protože to není nic jiného než Kršna. To je fakt, my všichni vidíme Kršnu, ale nevidíme Ho s láskou. Tyto oči musí být pomazány láskou. A potom uvidíte věčnou, všepřitažlivou a čistou podobu Šyámasundry, jenž je *ačinta-guna*, plný

nepochopitelných vlastností, jako původ všeho. Skutečně ho uvidíte přímo, vaše oči se zalijí přívaly lásky. Jestliže oči vidí bez lásky, i když si ve vaší mysli můžete říci, že toto je také Kršna, ale nemáte žádný vztah s Kršnou, Kršna k vám nemluví. Kršna si s vámi nevyměňuje láskyplnou oddanou službu. A to je cíl našeho života. Jestliže nemáte lásku ke Kršnovi, pak máte lásku k *máji*. Naší přirozeností je milovat.

Otázka: (špatný záznam)

Odpověď: Dobrá, víte ... Jakmile řeknete „možná“, pak jen spekulujete. To je fakt. Haré Kršna. Je dvanáct hodin, musíme skončit. Prosím, přijďte zítra.

Otázka: Jaký je původ vědomí, jak vzniká?

Odpověď: Vědomí není vytvořeno. Není vytvořeno, ale kontaminuje se.

Otázka: Říká se, že je místem připoutanosti ...

Odpověď: Ano, je řečeno v Rg-védě, že toto semínko stvoření je mysl a mysl znamená materiálně připoutané vědomí. Je to vědomí, ale vědomí s hmotnými touhami. My vnímáme svět s připoutaností v mysli, chceme si užívat tohoto materiálního světa.

Otázka: Jako že vědomí je částí mysli?

Odpověď: Ne, ne, vědomí je symptomem duše, ale mysl je materiální vědomí. Říkáme, že mysl je vědomí plus materiální touhy. Rozumíte? Duchovní mysl je tu také, což znamená čistou mysl s duchovními touhami.

Otázka: Ale potom je stejně stvořené ...

Odpověď: Ne, vědomí není stvořené. Stává se kontaminované. Stvoření vyvstává z kontaminování, potom toto vědomí se dostává pod kontrolu třech kvalit hmotné přírody a z toho pochází materiální mysl, materiální smysly, materiální ..., to je stvořeno. Ale všechno je založeno na kontaminovaném vědomí. Přemýšlejte o tom.